

L'augment constant de la població, del consum dels recursos naturals i del desenvolupament econòmic i urbanístic representen un repte actual per al Partit Comunista Xinès (PCX). La gestió d'aquests problemes es encara més complicada a causa de les dimensions demogràfiques i territorials del país. A aquests reptes s'hi afegeix el descontentament social. A mesura que la població xinesa pateix cada vegada més els efectes negatius—sobretot sobre la salut—d'un alt grau de contaminació, de la degradació ambiental i dels desastres naturals, el medi ambient esdevé un tema de rellevància a la República Popular de Xina (RPX). El descontentament no és igualment repartit. La desigualtat social que caracteritza la societat xinesa d'avui també promou que els efectes de les males pràctiques medi ambientals afectin més, i generin major malestar entre les classes menys afavorides, molestes amb la impunitat amb què actuen tant el sector empresarial com les autoritats locals. Aquest descontent es materialitza en protestes, com en el cas de Shifang, a la província de Sichuan ([什邡四川](#)), contra una fossa de molibdè i coure.

El PCX és conscient de la necessitat de millorar l'estabilitat social i l'equitat del país. Les poblacions que han aconseguit satisfer les seves necessitats bàsiques i de seguretat exigeixen cada vegada més ideals com la qualitat de vida. El famós eslògan de l'ex president xinès, Hu Jintao (胡锦涛), de la 'Societat Harmònica' ([和谐社会 héxié shèhui](#)), no es va complir durant el seu mandat posant en qüestió la legitimitat del partit. No sorprèn així que el [12è Pla Quinquennal](#) s'esforci a abordar àmpliament la necessitat de canviar el model de desenvolupament actual i proposi l'avenç cap a un model de creixement sostenible, respectuós amb el medi ambient i socialment més equitable.

Aquesta situació ha obligat al govern a incentivar als legisladors xinesos a promoure la formulació d'una nova legislació i política mediambiental. De fet, en l'actualitat el creixement econòmic verd i l'estratègia de desenvolupament sostenible són prioritaris en l'agenda política xinesa. Malgrat que molts dels problemes haurien de ser abordats de forma local, la formulació de les polítiques i la regulació medi ambiental tenen un enfocament de caràcter estatal.

Al mateix temps, les estructures descentralitzades de l'Estat i la limitació dels recursos no faciliten la implementació i la supervisió de les noves regulacions. Els esforços del Govern, per tant, no són suficients: necessita adaptar-se i comptar amb la participació de tots els sectors de la societat (polític, empresarial i civil) per resoldre amb èxit els desafiaments presents del país. La protecció del medi ambient requereix una estratègia integrada i transversal.

Els reptes actuals de la República Popular Xina

Biodiversitat

L'extensió i la biodiversitat del país permet l'existència d'una [pluralitat d'ecosistemes](#) i [recursos naturals](#) inigualables. La gestió dels recursos naturals està lligada a l'ús de la terra, el creixement de la urbanització i l'augment de la població. A la difícil gestió dels recursos mediambientals s'hi sumen

factors com la pressió sobre el terreny conreable, la desforestació, l'escassetat d'aigua potable o la desertificació—es calcula que un terç del territori xinès està cobert per zones desèrtiques.

La RPX compta amb una biodiversitat considerablement variada per la que cal trobar estratègies per mantenir-la. La primera reserva natural es va establir en 1956 a Dinghushan (鼎湖山) a la província de Guangdong. En l'actualitat, existeixen al voltant de 2.538 parcs o reserves naturals. Tot i la quantitat de zones protegides encara existeixen buits legals pel que fa a la seva protecció. La majoria dels enclavaments estan destinats a activitats turístiques i no sempre compten amb la gestió i la planificació adequades. A més a més, la fauna i flora també estan exposades a contínues amenaces com la destrucció de l'hàbitat, la pol·lució, les pràctiques insostenibles de caça, els abocaments tòxics als rius, etc. El país perd entre el 10% i el 15% de les seves espècies naturals cada any.

Econòmic

El creixement econòmic és necessari per superar la barrera de país emergent, el que anomenen en anglès middle income trap. Aquest desenvolupament econòmic és indispensable per aconseguir l'estatut d'economia de mercat i eliminar els 100 milions de persones que encara viuen sota el llindar de pobresa o en extrema pobresa al país.

Cal tenir en compte que el creixement econòmic xinès ha disminuït com a conseqüència de la crisi financera i econòmica dels països occidentals, passant de l'11% el 2008 al 7% el 2013. Per mantenir el creixement econòmic xinès és fonamental impulsar la demanda interna i controlar el deute intern, però aquesta obsessió pel desenvolupament econòmic ha generat grans disparitats en els diferents sectors de la població xinesa.

Finançament local

La reforma de captació d'impostos que va iniciar el govern central el 1994 redueix els ingressos dels governs locals. Això va dur les autoritats locals a promocionar de forma descontrolada grans projectes industrials megalòmans per incrementar els seus ingressos.

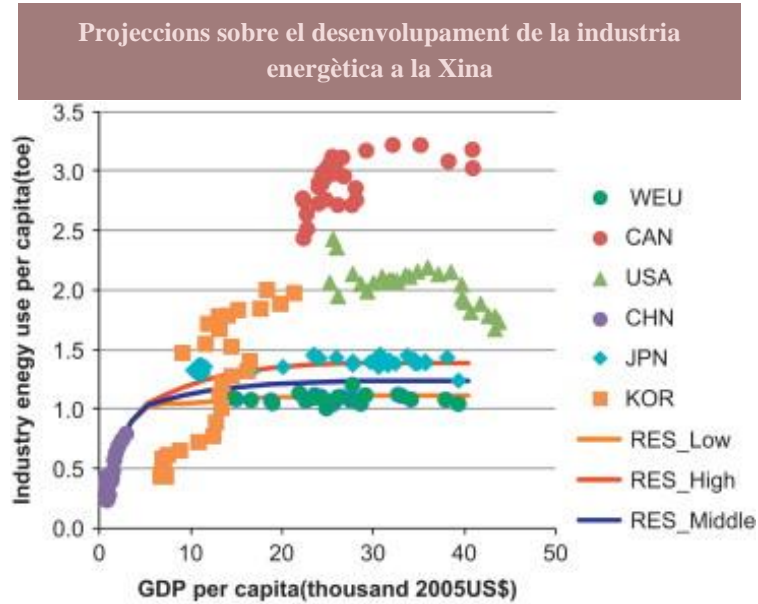
Aquest descontrol va traduir-se en projectes que ometien l'aplicació de les lleis mediambientals dictades pel govern central, fomentant una gran degradació ambiental. Igualment, els beneficis generats per aquestes indústries van repartir-se únicament entre un sector elitista de la societat, patint les classes menys afavorides les conseqüències negatives de la mala gestió i de la falta de planificació. En aquest sentit, l'estructura descentralitzada del país i les seves dimensions continentals dificulten la supervisió de la implementació de les polítiques centrals.

Energètic

El país necessita recursos energètics a mesura que la població adquireix un nivell de vida més alt i consumeix en proporcions més elevades. El consum d'energia és una de les principals causes de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i la reducció dels recursos naturals. El transport, per exemple, emet 19% d'emissions de CO₂ (2005), no obstant, el nivell per càpita és tres vegades menor que la mitjana de la UE. En termes relatius el consum energètic no és tan significatiu com en termes absoluts. El nivell de consum per càpita és un 25% més elevat que la mitjana mundial.

Els sectors d'energia principals del país son: (1) el sector industrial, que consumeix al voltant del 70% dels recursos energètics, el 65% es basa encara en carbó, equival al 38% del consum de carbó del món;

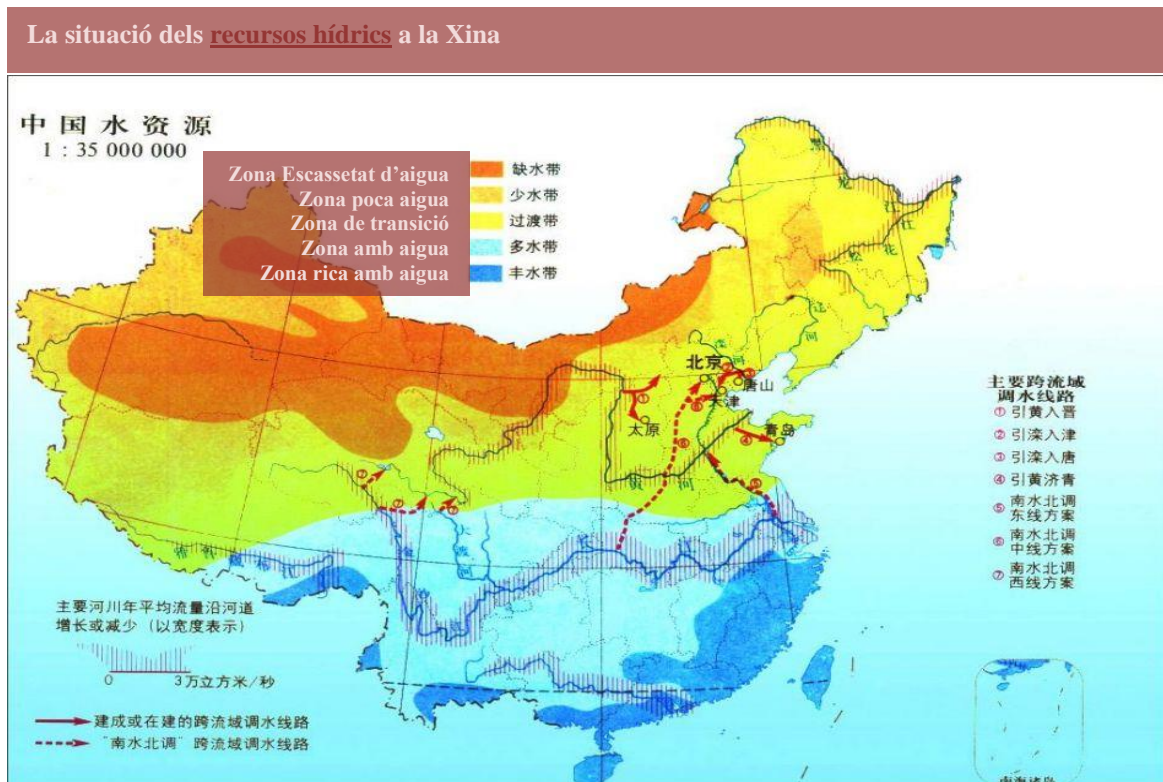
(2) la construcció implica el 20% del consum energètic. Alhora, 23 milions de xinesos no tenen accés a energia elèctrica a les zones rurals, segueixen utilitzant llenya per cuinar i escalfar-se.

Per tant, una estratègia adequada en el sector energètic és vital per a la protecció ambiental. Tant l'11è (2006–2010) com el 12è Pla Quinquennal (2011–2015) subratllen la importància de les noves energies renovables i de l'eficiència energètica, així com la promoció, la difusió i la utilització d'aquestes tecnologies netes. L'adquisició dels recursos energètics necessaris, però, no és una tasca fàcil. El PCX està portant a terme diversos projectes, molts d'ells qüestionats per l'opinió pública xinesa i estrangera com ara la presa de les Tres Gorges.

Gestió de l'aigua

La RPX és el 5è país del món que disposa de més recursos aquífers, però en termes d'aigua per càpita la RPX només disposa d'1/4 del total de les reserves d'aigua mundial per abastir a 1/5 de la població

mundial. El nord del país està constituït de zones rurals que pateixen escassetat d'aigua. Al voltant de 200 milions de residents en zones rurals no tenen accés a aigua potable. Per aquest motiu, el govern està realitzant nombrosos projectes d'irrigació cap a la zona nord del país.

Al mateix temps, gairebé la meitat dels rius estan contaminats. Segons el Ministeri de Recursos Hídrics només el 54% dels 178.000 quilòmetres dels principals rius i llacs supervisats pel ministeri compleix amb els estàndards de qualitat. Existeixen casos molt coneguts internament com la toxicitat de la presa del riu Nu o del riu Songhua.

Així doncs, el desenvolupament del sector industrial sense una legislació ambiental apropiada està causant greus efectes en la salut de la població. Segons dades de l'Organització Mundial de la Salut, aproximadament 500 de les ciutats més grans de la RPX no compleixen amb els estàndards de qualitat de l'aire. Com a conseqüència s'apunta que hi ha problemes respiratoris, dermatològics i al·lèrgics. Tanmateix, els costos econòmics en matèria de salut pública encara que no representen un percentatge prou representatiu sobre el total de la despesa pública com per obligar a la indústria a fer un canvi radical de les seves infraestructures i tecnologies.

Als alarmants impactes sobre la qualitat de l'aigua, del sòl i de l'aire que tenen les zones industrials, s'afegeixen els accidents industrials. D'acord amb les estadístiques del Ministeri de Protecció del Medi Ambient, durant l'any 2011 es van registrar al voltant de 542 accidents, la majoria d'ells causats per la indústria química. Aquests accidents revelen una mala gestió i planificació dels projectes industrials. El cas del riu Longjiang posa en evidència aquesta situació. Durant el mes de gener de 2012 la contaminació del riu, a causa de l'abocament de cadmi, va afectar al subministrament d'aigua de la ciutat de Liuzhou amb una població propera als tres milions i mig d'habitants.

Els darrers anys els accidents han incrementat, posant en evidència aquesta mala gestió, casos de corrupció i nombrosos efectes negatius per a la salut de la població. Als accidents industrials es sumen els desastres naturals. Tot i així, al voltant del 94% de catàstrofes passen desapercebudes, llevat de les més gran com el terratrèmol de Sichuan de 2007 o el de 2012, que va fer al voltant de 200 morts. Per exemple, en 2011 es van notificar 21 casos de desastres naturals amb una mortalitat de gairebé 9.300 persones per 100.000 habitants.

Per tant, la preocupació dels dirigents xinesos, avui dia, se centra en com canviar el model de desenvolupament, és a dir, en adaptar-ho a les característiques i necessitats domèstiques. I així, el Partit Comunista Xinès (PCX) posa l'èmfasi en els principis de desenvolupament sostenible.

L'evolució de la política i estratègia mediambiental xinesa

Els problemes per desenvolupar, millorar o implementar les polítiques mediambientals són tan diversos com el propi país. El PCX està, a poc a poc, prenent consciència de les problemàtiques relacionades amb el medi ambient. La protecció ambiental s'ha convertit en seguretat nacional. La política ambiental

xinesa respon tant a l'escassetat en matèria de recursos naturals, energètics, aqüífers, etc., com a la urgència de canviar el model de creixement, a contenir també les contínues protestes d'una població urbana i de classe mitjana creixent que exigeix uns estàndards mínims de qualitat, especialment aquells relacionats amb la salut.

Es percep doncs que el model de desenvolupament econòmic actual és insostenible. S'ha permès a la indústria desenvolupar-se lliurement amb els mínims costos i sense aplicar mesures de conservació o restauració, ni tan sols en disminuir els impactes negatius en la salut pública. Corregir aquesta tendència no és fàcil en un país de tals dimensions, menys encara amb l'actual sistema de captació d'impostos i ús del sòl que fomenta projectes industrials amb danys col·laterals. Encara és més complicat modificar tota la producció industrial que sosté el país, ja que canviar la tecnologia existent per una de respectuosa amb el medi ambient suposaria uns costos tan elevats que els productes xinesos perdrien el seu avantatge competitiu al mercat internacional i tindrien uns costos prohibitius al mercat nacional.

La legislació ambiental xinesa és més limitada que la que trobem gran majoria de països europeus. El marc legal es troba en una fase incipient basat en les regulacions de 1973. Les principals dificultats radiquen en la promulgació de noves lleis que abordin els reptes actuals juntament amb la seva aplicació adequada en tot el territori per igual del país.

La legislació vigent està basada en la Llei de Protecció Ambiental de 1979, els articles introduïts a la Constitució en 1982 i al voltant del 427 normes adoptades entre els anys 1996 i 2000. Una nova fita es va assolir quan el Ministeri de Protecció del Medi Ambient va publicar un directori per a la protecció ambiental. La finalitat del directori és definir un mínim d'estàndards i d'indicadors que han de ser complets per les indústries més contaminants i consumidores de recursos energètics.

Algunes de les lleis adoptades recentment són, d'una banda, la Llei de Promoció de l'Ús d'Energies Renovables (desembre de 2009), que té com a objectiu produir per l'any 2020 un 15% de la demanda energètica a partir d'energies renovables i reduir les emissions de carbó a un 40% (sobre la base dels nivells de 2005). D'altra banda, es va aprovar també la regulació sobre les 'Mesures de gestió ambiental de substàncies químiques noves' (octubre de 2010) destinada al sector industrial.

Algunes d'aquestes lleis i regulacions han quedat en paper mullat. Els polítics són criticats per formular una infinitat de lleis ambientals que acaben per no aplicar-se. No obstant això, encara és aviat per aventurar-se a predir els resultats de les últimes regulacions i lleis aprovades per les autoritats xineses.

Arrel de la Declaració de la Conferència de les Nacions Unides sobre el [Medi Ambient Humà en 1972](#), el PCX va celebrar la seva primera conferència nacional en matèria de medi ambient el 1973. Aquesta conferència va afavorir la introducció de reglaments, lleis i mesures per a la protecció ambiental, que es van incloure al pla de desenvolupament i creixement econòmic de l'Estat a finals de la dècada dels setanta. Una altra de les accions empresades va ser la creació de l'Agència de Protecció Mediambiental (1975) com un dels departaments de la Comissió Nacional de Construcció Bàsica (CNCB).

Nous avanços institucionals van arribar amb la creació d'un grup interinstitucional el 1988. L'objectiu d'aquest grup era preparar les negociacions internacionals sobre el canvi climàtic (CC). El mateix any que va tenir lloc la Conferència de les Nacions Unides sobre el medi ambient i el desenvolupament a [Rio de Janeiro en 1992](#), l'Agència de Protecció Mediambiental va ser separada de la CNCB i es va passar a dir [Agència Nacional de Protecció Ambiental](#). Se li va assignar un director adjunt a nivell ministerial, el qual reportava directament al Consell de l'Estat.

Ja en aquella època, els líders xinesos començaven a prendre consciència de que el creixement econòmic havia d'anar acompanyat de la protecció del medi ambient, basat en un respecte mutu per obtenir un desenvolupament sostenible a llarg termini. En 1992, es va crear el grup de Coordinació Nacional sobre el Canvi Climàtic. Tot just un any més tard, el 1993, el Comitè del Partit Nacional va crear un dels seus nous Comitès especialitzats, el Comitè per a la [Protecció Mediambiental](#) i dels Recursos Naturals. Al mateix temps, es va publicar una Agenda Nacional 21, amb el corresponent '[Llibre Blanc](#) sobre la població de Xina, el medi ambient i el desenvolupament al segle 21'.

L'ex primer ministre entre 1998 i 2003, Zhu Rongji (朱镕基), va canviar a l'alça l'estatus de l'Agència Nacional de Protecció ambiental fins a nivell ministerial, convertint-la en l'Administració Nacional de Protecció Ambiental (ANPA) (国家环境保护总局 *Guójiā huánjìng bǎohù zongjú*). Aquesta institució compartia responsabilitats en matèria de legislació i polítiques amb altres ministeris com el Ministeri de Recursos Hídrics i d'Obres. Tot i així, la petita ANPA, amb tan sols uns 300 funcionaris i un líder d'escassa influència política, Pan Yue (潘岳), tenia encomanada una tasca desproporcionadament gran en base als seus recursos i possibilitats d'actuació.

Durant els debats del 10è Pla Quinquennal (2001-2005), Hu Jintao emfatitzava la importància d'aconseguir els objectius de la Societat Harmònica. Aquests objectius es troben en concordança amb els [Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de les Nacions Unides](#), especialment amb el setè, que fa referència a la sostenibilitat mediambiental. Un altre ex primer ministre, Wen Jiabao (温家宝), també remarcava durant les discussions preparatòries a l'11è Pla Quinquennal (2006-2010) i durant la 6a Conferència Nacional sobre la Protecció Mediambiental (Beijing, 2006) la necessitat de [canviar d'estratègia política](#) en matèria ambiental.

L'11è Pla Quinquennal presentava una sèrie d'objectius per millorar les infraestructures amb tecnologia eficient, augmentar la proporció [d'energia](#) obtinguda amb energies renovables i reduir l'ús del carbó. Al mateix temps, aquest pla es comprometia a aconseguir una reducció del 10% en tots els contaminants; un 20% de reducció en la intensitat de l'energia; i una reducció del 30% en consum d'aigua per la indústria. [Aquests objectius](#) no només s'han assolit sinó que a l'actualitat es pretén arribar a una producció del 40% d'energia a través d'energies renovables/netes l'any 2020, superant els objectius de [l'estratègia Europea 20-20-20](#) que indica simplement un 20% de la seva producció energètica.

El creixement econòmic deixa de ser el component clau de l'agenda política, a partir d'aquest moment, també s'incorpora el concepte de qualitat de creixement amb la finalitat d'aconseguir una societat 'harmònica, eficient i respectuosa amb el medi'. El 2006 es va establir una xarxa de centres de supervisió regional. El seu principal objectiu era millorar la capacitat d'actuació i supervisió de l'ANPA en els nivells subnacionals. Aquesta xarxa de centres, a priori, sembla millorar les deficiències en el sistema administratiu. A l'actualitat, en canvi, desperta opinions controvertides, ja que aquest tipus de sistema de supervisió crea friccions entre els nivells de gestió horitzontal i vertical, a banda de doblar les obligacions de les administracions.

La culminació dels canvis institucionals es va produir en el moment en què l'ANPA es va transformar en l'actual Ministeri de Protecció del Medi Ambient (MPMA) (中华人民共和国环境保护部 *Zhōnghuá Rénmín Gònghéguó Huánjìng Bǎohùbù*) el 2008. L'MPMA consta d'una representació al Consell d'Estat. Aquest canvi institucional va consistir més en la modernització d'una administració feble que un canvi jurisdiccional. Actualment l'MPMA està organitzat en 14 departaments, 80 divisions i té uns 370 treballadors que compten amb el suport d'uns 1.700 treballadors d'altres institucions o centres de recerca. Tot i així, s'estima que els recursos humans i econòmics no són suficients per abordar la magnitud del problema.

L'actual 12è Pla Quinquennal (2011-2015) subratlla la necessitat d'assolir un desenvolupament i creixement sostenible, així com uns estàndards alts de nivell de vida. Per primera vegada s'inclou un capítol dedicat exclusivament al medi ambient, ampliant els objectius i les recomanacions dels plans anteriors. La finalitat és aconseguir aplicar una estratègia sostenible que permeti seguir creixent, mentre s'equilibren les disparitats socials i s'adopten les mesures necessàries per millorar la protecció ambiental. Aquesta estratègia s'estructura en els set objectius principals del pla. Fins i tot, del total de 24 objectius específics enumerats, 8 fan referència al medi ambient i a la gestió dels recursos naturals, i 9 al desenvolupament humà i social. Igualment, l'atenció que adquireixen els temes relatius al CC no té precedents, per exemple s'inclouen dos nous impostos relatius a la contaminació per amoníac, nitrogen, entre d'altres, i es promocionen les tecnologies de baix consum de carbó i de combustibles no fòssils.

Aquests objectius són indicadors d'una intenció clara de modificar el model de desenvolupament socioeconòmic actual. Per dur a terme aquest nou model, s'han seleccionat cinc províncies i vuit ciutats xineses per liderar la transició cap a una economia sostenible. La promoció de la recerca i de la innovació són vitals per desenvolupar noves tecnologies que permetin acomplir amb l'estratègia i objectius marcats.

Finalment, durant el 18è Congrés del PCX el 2013 es va repetir en diferents ocasions la importància d'una política respectuosa amb el medi i de millorar la situació actual de contaminació. Així doncs, es va introduir un nou concepte, la 'civilització ecològica', que emfatitza la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.

La nova legislació és aplicada adientment?

L'Administració Pública Xinesa segueix tenint una limitada capacitat d'acció a causa de diversos factors; principalment la descentralització de l'administració, la poca capacitat administrativa per aplicar les lleis de forma homogènia i la carència de poder real de les institucions ambientals.

L a majoria de les estratègies i solucions ambiental s'adapten millor a escala local, encara més en un país de dimensions com la RPX, amb una posterior ampliació a altres llocs de característiques similars. El govern xinès i la població civil comencen a ser conscients que els projectes locals tenen més perspectives d'èxit quan han estat dissenyats i assajats prèviament a nivell local. Els problemes ambientals no tenen límits i requereixen d'estratègies conjuntes nacionals, però no es poden abordar de forma general i global en tot l'Estat. Moltes iniciatives aplicades pel govern xinès han estat a gran escala amb pocs resultats tangibles, com per exemple el Cinturó Verd (三北防护林 *Sānběi Fánghùlín*), un programa basat en plantar milions d'arbres al voltant del desert del Gobi.

Trobem molts exemples relacionats amb el problema de la desertificació, la desforestació, l'educació ambiental i les tempestes de sorra. Existeixen també a les províncies del nord projectes locals de restauració i recuperació de massa forestal amb resultats concrets i reeixits. Per exemple el projecte de Alasha 阿拉善SEE生态协会 a la regió autònoma Xina de Mongòlia Interior o el projecte de 新疆戈壁绿洲志愿者组织 en Xinjiang.

Al mateix temps, en el sud del país realitzen projectes locals per a la conservació de la biodiversitat o els boscos, producció i comercialització de fusta de forma controlada, etc. És més, des del 2001, la UE i la RPX han llançat diversos programes conjunts en matèria de protecció de la biodiversitat, com podria ser l'EU-China protection biodiversity programme.

Implementar apropiadament les mesures de protecció ambiental no sempre depèn d'una capacitat de recursos humans i econòmics, també de voluntat i d'interès polític. Aquí és on s'evidencia un dels grans problemes entre el govern central i les autoritats locals xineses.

Tecnologia per afrontar i aplicar les mesures d'adaptació i mitigació necessàries

El PCX és conscient que per millorar la situació medi ambiental i aplicar determinades polítiques és necessita una certa capacitat tecnològica amb la qual no compta. La manca de tecnologia, innovació i coneixement adequats és fa palesa tant en el sector científic com en el polític i acadèmic. L'escassetat de professionals s'evidencia a l'hora de dissenyar polítiques i estratègies, però també al moment d'establir estàndards de qualitat o, més encara, per revisar plans mediambientals de les indústries, plans de tancament de fàbriques, explotació minera o redactar auditories.

El sector empresarial també és conscient de la necessitat de millorar els seus propis productes per exportar a un mercat global i competitiu amb una estratègia a llarg termini. Per aquest motiu no sorprèn que el govern xinès hagi adoptat una nova estratègia que afavoreix, els *Joint-Ventures* a gran escala entre empreses xineses i estrangeres. La lògica al darrere és apropiar-se del coneixement i la tecnologia que aquestes empreses estrangeres poden aportar al país. Un clar exemple es troba en el sector de les telecomunicacions mòbils amb l'acord per a 3G Standard signat entre Datang Xina i la companyia alemanya Siemens.

Tot i així, cal tenir present que la capacitat tecnològica xinesa es desenvolupa molt ràpidament. Per exemple, l'àmbit de les energies renovables és un sector en expansió al país. Productors de panells solars que s'iniciaven relativament tard en el sector s'han convertit avui en dia en els majors productors del món, superant fins i tot al conjunt de la Unió Europea.

Les polítiques preferencials tenen resultats positius i mostren una voluntat política de superar els problemes ambientals. Tot i així, mesures que inicialment poden semblar excel·lents, també generen efectes oposats. Els avantatges dels cotxes elèctrics, Per exemple, són reduir les emissions, la pol·lució ambiental, la dependència de petroli, etc. La qual cosa és, a curt termini, fonamental. Al mateix temps, és un mercat nou a explorar que pot oferir avantatges econòmics. La implementació de la mesura passa primer per l'aplicació a nivell públic, és a dir, autobusos, taxis... Són els consumidors privats els que tenen menors incentius. En primer lloc, perquè els preus encara segueixen sent elevats per a la majoria dels ciutadans. L'exemple més conegut és el model de cotxe Roewe 150.

D'altra banda, dissenyar una estratègia comercial cap a demandes concretes del mercat – producte car per a la classe alta –, aniria en contra de la formulació de la política en si mateixa, la qual pretén estendre's als màxims consumidors possibles. Igualment, els ciutadans a dia d'avui tenen pocs incentius per comprar aquests cotxes: les regulacions de tràfic en Beijing s'apliquen igual a tots els vehicles, per tant no poden circular els 7 dies de la setmana; no existeixen gairebé subministraments d'electricitat per a aquest tipus de vehicle; paguen els mateixos impostos que la resta de cotxes; i el preu de compra és més car.

Paral·lelament, la iniciativa comporta desavantatges. El primer inconvenient és el proveïment elèctric. La RPX té un problema greu per obtenir suficients recursos energètics per satisfer la demanda de la població. Si a aquesta demanda s'afegeix el consum elèctric de milions de vehicles elèctrics, d'on pensa obtenir el PCX aquesta energia? No sembla que la mesura s'hagi pres acompanyada d'un pla de proveïment energètic adient. Ara bé, si es pretén obtenir l'energia a partir de plantes nuclears, una qüestió a debat en l'actual agenda política xinesa, cal preguntar-se a on quedaria la protecció mediambiental a llarg termini en una estratègia de desenvolupament sostenible.

Cooperació internacional en matèria de medi ambient

Respecte la cooperació internacional, els líders xinesos mostren un gran interès per combatre els efectes negatius del **CC**. Actualment, la RPX ha subscrit prop de 50 acords internacionals en la matèria, entre els quals destaquen la Convenció Internacional sobre la lluita contra la Desertificació i la Convenció sobre els Aiguamolls. La cooperació i acords internacionals es reflexen de forma positiva, en ocasions, en el desenvolupament de la política interna com la Convenció sobre la Biodiversitat signada en 2008. Aquesta va servir de base per a la posterior revisió del 'Pla d'Acció i l'Estratègia de Protecció per a la Biodiversitat (2010-2030)' de la RPX.

La creixent preocupació del PCX pel medi ambient no treu, tot i així, que l'opinió pública occidental segueixi criticant durament al Govern Xinès per haver mobilitzat l'argument de les responsabilitats històriques dels països respecte al CC. La població occidental té la sensació que el PCX ha evadit les seves obligacions aprofitant-se del principi de les "responsabilitats comunes però diferenciades". La societat i el Govern Xinès creuen que el canvi climàtic és un problema causat principalment pels països desenvolupats, així que són els països occidentals els que han de prendre la iniciativa en la reducció de les emissions de GEH. És per això que es mantenen en el seu discurs del principi de "responsabilitats comunes però diferenciades" en els fòrums internacionals.

Tanmateix, la RPX no és un país exemplar en el seu model 'Estat Verd', ni durant determinades negociacions internacionals on pot arribar a bloquejar la signatura d'acords. Ara bé, si tenim en compte les diferències en termes d'extensió geogràfica, creixement demogràfic i desenvolupament socio-econòmic de països desenvolupats amb la RPX, la crítica occidental al país sembla menys justa. Sobretot si es recorda que els països que més han bloquejat acords i protocols en matèria de medi ambient a nivell internacional són els Estats Units, seguits de Canadà i d'Austràlia. En general, la majoria de l'opinió pública desconeix les polítiques ambientals i la responsabilitat que el PCX ha estat assumint al llarg de l'última dècada. Com a actor internacional de pes està prenent majors responsabilitats i aliant-se amb altres actors com la UE, exemple d'això és la lluita contra el CC en el context del Panel Intergovernamental sobre Canvi Climàtic.

L'opinió pública occidental, igualment, percep negativament el discurs xinès, ja que aquest país emergent es percep com a 'devorador' dels recursos naturals mundials. Alguns efectistes perceben la RPX com el país més contaminant i destructor del planeta, sense un compromís real i clar per a la protecció del medi ambient. Certament, la RPX és el major emissor de GEH, però també és cert que si es calculen les emissions per càpita o des d'una perspectiva històrica el país no es troba entre el rànquing dels més contaminants. Tot i així, casos controvertits com les tarifes del carbó proposada per la UE sobre el trànsit aeri a tercers països, afavoreix la imatge negativa de la RPX. En aquest cas, les tarifes que havien de ser aprovades el 2008 es van posposar fins a obtenir un acord multilateral, principalment perquè la RPX s'oposava a la tarifa al·legant que es tractava d'una acció unilateral de la UE. A Europa, en canvi, són molts els que es demanen fins a quin punt no aplicar la tarifa ha estat conseqüència d'una pressió per part del Govern Xinès sobre les empreses aèries europees i alguns estats membres.

La pregunta que cal plantejar-se és fins a quin punt són justes aquestes recriminacions, tenint en compte que l'inici del desenvolupament industrial occidental es va produir durant el segle XIX, sense cap control sobre els efectes que aquest pogués provocar sobre el medi ambient. Igualment, la RPX ha servit i serveix de centre de fabricació, produint el que els països occidentals consumeixen. En altres paraules, els països rics gaudeixen de mobles de teca, mentre els xinesos pateixen la desforestació.

La perspectiva xinesa sobre la protecció ambiental difereix en alguns aspectes de l'europea. En primer lloc, la prioritat és aconseguir un desenvolupament sostenible a través de la restauració ecològica, la reforestació, etc. A continuació, la RPX atorga la mateixa importància a les mesures de mitigació i d'adaptació. Seguidament, és una obligació nacional garantir la provisió d'aliments, d'energia i d'aigua en favor de l'estabilitat del país, i la disminució de la bretxa entre les zones rurals i urbanes. En quart lloc, les institucions han de treballar en qüestions com l'adaptació, la transferència tecnològica i el suport financer. La finalitat és reduir el cost de les noves energies netes i les eines de mitigació.

Fonts oficials xineses declaren que la RPX es troba en una primera fase en el que respecta a la protecció ambiental. Utilitzant la metàfora del trencaclosques, descriuen la situació amb una taula repleta de peces encara sense col·locar. Al·leguen que encara és aviat per conèixer el conjunt de les estratègies apropiades per encaixar totes les peces correctament. En definitiva, s'emfatitza la necessitat d'una planificació detallada en matèria de protecció ambiental i de transició cap a una economia verda.

Per saber-ne més...

Departamento para el Cambio Climático, Comisión de Reforma y Desarrollo Nacional de la República

Popular de China, '*China Climate Change Info-Net/中国气候变化信息网*', www.ccchina.gov.cn,

14 Febrer 2013.

'国务院关于印发节能减排“十二五”规划的通知', (Circular del Consejo de Estado sobre la reducción y eficiencia energética) 6 agost 2012, Beijing, [http://www.gov.cn/zwggk/2012-](http://www.gov.cn/zwggk/2012-08/21/content_2207867.htm)

[08/21/content_2207867.htm](http://www.gov.cn/zwggk/2012-08/21/content_2207867.htm), 16 Febrer 2013.

Hongyuan, Yu, '*Global warming and China's environmental diplomacy*', New York, Nova Science Publishers, 2008, pp. 74-75.

Ministerio de Protección Ambiental, '*Environmental Statistical Yearbook on Environment*', 2011,

Beijing, <http://tongji.cnki.net/overseas/engnavi/YearBook.aspx?id=N2011120055&floor=1###>, 10

Febrer 2013.

Paulo, Mireia, '*The EU-China Strategic Partnership in Climate Change: The EU-China Biodiversity Program*', *EU Diplomacy Papers 3/11*, College of Europe, Bruges, Belgium,

http://aei.pitt.edu/30418/1/EDP_2_2011_PauloNoguera.pdf

Paulo, Mireia, '*El medio ambiente en la República Popular de China: ¿existe espacio par alas*

organizaciones civiles medioambientales?', Simposio Electrónico Internacional sobre Política

China, 8 marzo 2013, <http://www.politica->

china.org/imxd/noticias/doc/1363094668Mireia_Paulo.pdf

Wong, Koon-Kwai, 'Greening of the Chinese Mind: Environmentalism with Chinese Characteristics',
Asia-Pacific Review, vol. 12, no. 2, 2005, pp. 39-57.

Zhang, Qingfeng i Crooks, Robert, 'Toward an Environmentally Sustainable Future Country
Environmental Analysis of the People's Republic of China', Asian Development Bank, 2012.